Format hoofddoelen en inhoud burgerschapsonderwijs voor nieuwkomersvoorzieningen

Onderstaand format is bedoeld als een hulpmiddel. Gebruik gerust een geschikte eigen manier om de inhoud burgerschapsonderwijs van jouw school overzichtelijk weg te zetten.

<table>
<tr><td colspan="3">Hoofddoel: Als leerlingen onze school verlaten, weten zij hoe zij invloed kunnen uitoefenen op besluitvorming in de groep en in de school.
(Tip: je kunt voor meerdere hoofddoelen kiezen, afhankelijk van de leerlingenpopulatie, visie en maatschappelijke thema’s)</td></tr>
<tr><td colspan="3">Het hoofddoel past bij het domein/kerndoel:
Burgerschap – Kerndoel 21A: De leerling verkent mogelijkheden om democratisch te handelen.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Leerinhouden:
Gedifferentieerd en passend bij de ontwikkeling van instapfase naar doorgroeifase.</td></tr>
<tr><td>Kennis en inzicht
-De leerling weet dat leerlingen invloed kunnen uitoefenen op besluiten in de klas en op school.
-De leerling kent voorbeelden van inspraak, stemmen, vertegenwoordiging en de leerlingenraad.</td><td>Vaardigheden
-De leerling kan voorbeelden noemen van manieren waarop leerlingen invloed kunnen uitoefenen.
-De leerling kan deelnemen aan eenvoudige besluitvormingsprocessen.</td><td>Houding/attitude
-De leerling toont betrokkenheid bij zaken die de groep aangaan.
-De leerling staat open voor gezamenlijke besluitvorming.</td></tr>
<tr><td>Deze kennis wordt aangeboden door:
-Een klassenstemming organiseren over een activiteit, regel of keuze binnen de groep.
-De leerlingenraad of kinderraad bespreken en zichtbaar maken binnen de school.
-Verhalen en situaties bespreken waarin mensen invloed uitoefenen op beslissingen.</td><td>Deze vaardigheden worden geoefend door:
-Te stemmen over een klassenthema, activiteit of uitje.
-Samen regels opstellen voor de groep.
-Een klassenvergadering waarin leerlingen voorstellen doen en bespreken.</td><td>De leerkracht stimuleert door:
-Zichtbaar te maken hoe besluiten tot stand komen.
-Leerlingen actief uit te nodigen mee te denken.
-Vragen te stellen als: Hoe kunnen we hierover beslissen? en Wie mag hierover meedenken?</td></tr>
<tr><td colspan="3">Bijvoorbeeld: In december organiseert de klas een feestelijke afsluiting van het kalenderjaar. Leerlingen mogen meedenken over het programma. Zij kiezen bijvoorbeeld tussen samen koken, een spelletjesmiddag of een talentenshow. Leerlingen geven argumenten voor hun voorkeur, luisteren naar de ideeën van klasgenoten en stemmen vervolgens over het programma. Na afloop bespreekt de leerkracht met de groep hoe het besluit tot stand is gekomen en welke invloed leerlingen hebben gehad op de uiteindelijke keuze. Zo ervaren leerlingen dat hun stem ertoe doet binnen de klas en de school.</td></tr>
<tr><td>Dit bieden we aan in:</td><td colspan="2">Thema's rondom samenleven, democratie en participatie:
-Sluit aan bij thema's waarin afspraken maken, samenwerken, inspraak en besluitvorming centraal staan.
-Sluit aan bij thema's over school, feestdagen, vrije tijd, sport of samenleven.
Doorlopend in het pedagogisch klimaat:
-Wanneer leerlingen meedenken over regels, activiteiten, uitjes of vieringen.
-Wanneer de klas samen beslissingen neemt via een klassenvergadering of stemming.
-Wanneer onderwerpen uit de leerlingenraad of kinderraad worden besproken.</td></tr>
<tr><td>Hoe weet je dat het doel bereikt is/zichtbaar door:</td><td colspan="2">-Observaties tijdens klassenvergaderingen, stemmingen en groepsgesprekken.
-SEO-lijst/vragenlijst welbevinden en veiligheid/kindgesprekken.
-Leerlingenproducten (tekeningen, posters, collages).
-Leerlingen kunnen voorbeelden noemen van manieren waarop zij invloed kunnen uitoefenen op besluiten in de klas of op school.
-Leerlingen nemen actief deel aan eenvoudige besluitvormingsprocessen, zoals een stemming of het maken van groepsafspraken.
-Leerlingen kunnen uitleggen hoe een gezamenlijk besluit tot stand is gekomen.
Tip: differentieer in Nederlandse taal en thuistaal, maak waar mogelijk gebruik van visuele ondersteuning, steunzinnen en thuistaal en denk aan de mogelijkheden voor het bieden van taalsteun.</td></tr>
</table>